

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΤΟ «ΦΩΣ», ΤΟΥ ΚΑΡΥΔΗ

Τὰ πολιτικά «Κάλανδα». Ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης ποιητὴς λυρικός καὶ σατυρικός. «Καὶ ἔ Δεΐνας καὶ ἔ Τάδες...» Ἡ κηδεὶα τῆς Ἐλευθεροτυπίας. Ἡ «Ἀναχωρήσεις». Μιά νόστιμη σάτυρα. Τὸ «Φῶς» καὶ ἔ «Αἰῶν» τοῦ Φιλῆμονος, Καρύδης καὶ Τρικοῦρης. Πῶς πέθανε ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης.

Σήμερον τὰ Φῶτα κ' ὁ φωτισμός!
Κι' ὁ σκληρὸς τοῦ Ἔθνος μας ἐμπαιγμός!
Ἐν ἀρχῇ τὸ Σ ὕ σ τ η μ α μόνον του
Ἐκαμε τὴν θάξιν μας Ἐθρονον του.
Δεύτερον, ἐδέξασμενε φανερά
Τὰς ἐλευθερίας μας μιά χαρά!
Τρίτον, νάνους ὄλους κατέστησε.
Καὶ σοφοὺς τοὺς βλάκας παρέστησε.
Τέταρτον, τὸν Τύπον τὸν Σατανῶν
Ἐκλείσε στὰ σκότη, ὡς Ἰωνῶν.
Πέμπτον, τοὺς δειλοὺς ἀπεκτιμήσσε
Καὶ εἰς Γερουσίαν ἐκνήσασσε.
Ἐκτον, λάσπην ἔλαβε νεροῦλην
Κι' ἐπλάσεν, ὡς ἤθελε, τὴν Βουλήν.
Ἐβδόμον, τὰ εἶδε κ' ἐχόρησσε
Κι' ἐν ἀγγαλλίαισι ἐώτασσε.

Τὸ ἀνωτέρω ποίημα εἶνε ἀπὸ τὰ περὶ τὸ ἑπίγραμμα Σατυρικά Κάλαντα τοῦ Σοφοκλῆος Καρύδη, λυρικοῦ καὶ σατυρικοῦ ποιητοῦ ἀπὸ τοὺς κορυφαίους τῆς περασίμενης γενεᾶς.

Ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης ἰσχυρὸς λόγιος καὶ δημοσιογράφος ἐντελὸς ἔσχημοστός, τύπος ἰδιορρυθμῆος τῆς ἐποχῆς του. Γέννημα καὶ θάνατος τῆς Τριπόλεως, ἦταν προκείμενος ἢ ἕνα πνεῦμα γενναῖος Μοραΐτικο, καὶ ὁ στίχος του ἦταν ἔντονος καὶ τραχὺμένος. Τὰ λυρικά του ποιήματα συνεχίζονται σὲ τρεῖς τόμους: Ἡ «Λύρα», τὰ «Ἐλεγεία» καὶ ὁ «Βομός». Σὲ χωριστὰ βιβλιαράκια ἔβγαλε τὸ ἐπιλοχιακὸ ποίημα «Μετάνησι καὶ Φῶτος». Ἐξέδωσε ἐπίσης διάφορα δοκίμια, μετὰ τῶν ὁσίων καὶ «Τὰ τέκνα τοῦ Δοξατοῦρη», ἀρκετὲς ζωηροῖες, ὡς «Ἡ κοινωνία τῶν Ἀθηνῶν» κ.τ.λ., τὴν «Πλειάδα» κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Πρὸ πάντων ὅμως ὁ Καρύδης ἦταν σατυρικός. Ἡ πολιτικὴ του σάτυρα ἔκαμνεν πολλῶν πολιτικῶν τῆ γούνα, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐκινηθῆκε τῆς κοινωνικῆς πληγῆς ἦταν ἄμειπτος. Τὰ σατυρικά του εἶνε συνεχίζονται σὲ τρεῖς τόμους: «Φαρότερα», «Τάδες» καὶ «Βέλη». Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ὁ Σοφοκλῆς Καρύδης ἐδειξε ὅλο του τὸ τάλαντο ἦταν ἡ σατυρική του ἐφημερίδα «Φῶς», ποὺ ἄρχισε ἐποχή στὰ χρόνια τοῦ Ἐλευθερίου Τέπου. Τὸ πρῶτον του φύλλο ἐκφυλοποιήθηκε στὴν 1 Φεβρουαρίου 1860 κ' ἔκανε κρότο. Ὁ Καρύδης δὲν εἶχε διάστασι νὰ σατυρῆσι ἀκόμη καὶ... τὸν ἑαυτό του. Κατὰ ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ «Φωτός» ἰσχυρὸς τὸ ἔζηε ἐπιγράμμα:

Καὶ ὁ Δεΐνας καὶ ὁ Τάδες
Ἐἶνε ὄλοι μακαράδες
Κι' ὁ συντάκτης τοῦ «Φωτός»
Ἐἶνε μακαράς κ' αὐτός!

Ἀμέσως - ἀμέσως ἄρχισε τὴν ἐπίθεσι τοῦ ἐναντίον τῆς Κυβερνήσεως. Στὸ δεύτερο φύλλο μὲ τὸν τίτλο «Ἀμμομασία», ἀπὶ νῆρον ἀρθρον, γράφει:

Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὸν Γεν. Γραμματέα του, τοὺς τμηματάρχας κλπ...
Περὶφημο εἶνε τὸ φύλλο τοῦ «Φωτός» τῆς 9 Φεβρουαρίου 1860, ὅπου δημοσιεύεται «Ὁ ἐνταρσιασμός τῆς Ἐλευθεροτυπίας». Ἰδοὺ ἡ σχετικὴ περιγραφή:

Νεκρολογία. — Χθές, μετὰ πολυδύνον ἀσθένειαν, προεβούσαν ἀπὸ πολλὰ τραύματα τὰ ὁποία ἔλαβε κατὰ καιροὺς ἡ προσωπίδα καὶ ἀξιαγάπητος κόρη τοῦ Συντάγματος, ἡ Ἐλευθεροτυπία, παρέδωκε τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν Κύριον...

Δεκαεξαετής ἡ μακαρίτης καὶ εἰς τὸ ἄθος τῆς ἡλικίας τῆς, δὲν ἠδύνατο ἢ ν' ἀρῆσιν ἀπαρηγόρητον θλίβριν εἰς τοὺς ἀναριθμήτους αὐτῆς ἑραστάς καὶ φίλους, καὶ πάντα ὅστις τὴν ἐγνώρισεν.

Ἀκολοῦθοῦσε κατόπιν ἡ περιγραφή τῆς κηδείας τῆς Ἐλευθεροτυπίας:

Ἡ ἐκφορά τῆς — ἔγραψε τὸ «Φῶς» — ἐγένετο ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει. Τὸ φέρετρόν τῆς ἔφερον κρατούντες ὁ Εἰσαγγελεὺς καὶ

λαίκες, καὶ συνώδευσαν τὸν νεκρὸν αὐτῆς τὰ Δάκρυα, οἱ Στεναγοί, οἱ Γογγυμοὶ καὶ οἱ Ὁρῆνοι μὲ τὸν ναοὺ τῆς Κοιμησεως, ὅπου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διένευε τὰ κηρία, οἱ δὲ δύο Ἀντεισαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν ἐπαλλοῦν δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τὴν ἐφεξῆς ἐπιτάφιον ἀκολουθίαν:

Μετὰ πτωμάτων δικαίων διαλελυμένων τὸ πτώμα τῆς δούλης σου, Θάνατε, ἀνάπαυσον, φυλάττον αὐτὸ εἰς τάφον κατάκλειστον ἀπὸ πᾶσαν νεκρανάστασιν.

Ἄμωμοι... ἐν Μενδρῶσῃ — Ἀλληλοῦ! Ἐδλογητός εἶ ὁ νεκρός: κύνταξόν με: πλὴν ποῦ τὰ ὄμματά σου; — Ἀλληλοῦ! κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἀκολουθοῦν κατόπιν τὰ τραγῳδία τῆς νεκροῦσιμος ἀκολουθίας:

Τῶν δημοσιογράφων ὁ χορὸς εἶχε πηρὴν χλευασμὸν καὶ θύσαν τοὺς Μενδρῶσῃ... Ἐγὼν γὰρ τὴν δόξιν διὰ τῆς τιμωρίας τῶν προβάτων ὁ λύκος ἐγὼ εἶμι, ἀναγνώρισόν με λαὶ καὶ δόξασόν!...

Μετὰ τῶν μεγάλων κατάταξόν, κύριε Ὑπουργέ, τὸν μικρὸν τὸν δούλον σου, ἔβα ὄκ ἐστι παῖσις, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ... μισθὸς ἀτελεύτητος!...

Οἱμοι, οἱον ἀγόνα εἶχει ὁ ὑπάλληλος πανόμενος τῆς θέσεώς του! Οἱμοι, τότε πόσα δάκρυα καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ ἔλεῶν αὐτόν. Πρὸς τοὺς μεγάλους τὰ ὄμματα θείον ἀπρακτὰ καθικτενεῖ... Πρὸς τοὺς φίλους τὰς χεῖρας ἐκτείνον, οὐκ εἶχει τὸν βοηθόντα... Διὸ ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, ἐνοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ὑπαλληλικῆς ζωῆς, τῶ διορίζοντι καὶ παύοντι παρεδόκαμεν νυχὴν τε καὶ συνείδησιν διὰ τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁρῶ καὶ δούρομαι ἂν ὑπόνοιση τὴν παῖδιν μου καὶ ἰδοὺ κλητῆρα εἰσερχόμενον... Ἀλληλοῦ!...

Καὶ γὰρ τὴν ταγή τῆς Ἐλευθεροτυπίας, ὁ Καρύδης ἔγραψε:

Μετὰ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν, μετεφέρθη εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ ἐτάφη χωρὶς παπᾶν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐμοίρασε τότε τὰ Κόλυβα, ὁ δὲ τῶν Στρατιωτικῶν ἠέταξε τὸν στρατόν καὶ ἐπυροδόλησε τῆς ἀνοικτοῦ τοῦ τάφου τῆς, διὰ νὰ βεβαιωθῆ ἡμῶς ὁ θάνατός τῆς αὐτὸς εἶνε ὑπνος καὶ ὄχι θάνατος!...

Ἰδοὺ καὶ μερικὲς ἀπὸ τῆς νοστιμότερης σάτυρες τοῦ «Φωτός». Στῆς 9 Φεβρουαρίου, μὲ τὸ τίτλο «Ἀναχωρήσεις», ἔγραψε:

Ἀνεχώρησαν ἐξ Ἑλλάδος ὁ Πατριωτισμός, ἡ Ὁμόνοια, ἡ Οἰκονομία, ἡ Ἐλευθεροτυπία, ἡ Συνειδήσις, ἡ Φουσανέλλα, ὁ Ἡρωισμός, τὰ Χρηστά «Ἠθῆ», ἡ Ἀπλότης, ἡ Ἀγάπη, ἡ Ἐυδᾶθεια, ἡ Ἀλήθεια, ἡ Τιμότης καὶ ἡ Ἀρετὴ οἰκογενειακῶς.

Στῆς 7 ἰουνίου ὁ Καρύδης διετύπωσε τὴν ἰδέα ποὺ εἶχε γὰρ τὰ πολιτικὰ κόμματα τῆς Ἑλλάδος, καταρτίζοντας τὸ ἀκόλουθο Ὑπουργεῖον:

- Ἡ νέα Κυβέρνησις κατηρτίσθη ὡς ἑξῆς:
- ΠΟΝΤΙΚΟΣ, Πρόεδρος τῶν Ὑπουργικῶν Συμβουλίων καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν.
- ΒΑΤΡΑΧΟΣ, Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.
- ΛΑΓΩΟΣ, Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν.
- ΓΥΨ, Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.
- ΓΑΤΟΣ, Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.
- ΣΚΥΛΟΣ, Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν.
- ΙΕΡΑΣ, Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Κατὰ τὸ Νοέμβριον τοῦ 1860 ἡ Βουλὴ διελύθη. Ὁ Καρύδης ἐσπίπεσε τοὺς βουλευτάς, παριστάοντας ἕναν ἀπ' αὐτοὺς νὰ λῆ:

Ἐχε γεία λοιπόν, Ἀθήνα, πολυτάλαντον ταμίον, Μαγειρεία καὶ ταβέρνας καὶ μεγάλα μαγειρεία, Ἐχε γεία καὶ σὺ πιστὸ μου καὶ χαριτωμένο Ν α ἰ μου Νά σέ ἐκφανῶσω πλέον δὲν θὰ θυνηθῶ ποτέ μου, Σὰς ἀφήνω τὴν ὕγεια!

Καὶ γενεὸν νὰ βόσκω πάλιν εἰς τὸν τόπο μου τραγιά!

Ὅλα αὐτὰ ὅμως εἶχαν κινήσει τὴν ὀργὴν τοῦ πολιτικοῦ κόμμου ἐναντίον τοῦ Καρύδη.

Καὶ τὸ Δεκέμβριον τοῦ 1860, ἕνας... ἀγράμματος Πλακίωτης, ποὺ εἶχε μισθωθῆ γιὰ νὰ παραστάτῃ τὸν ἐπιθετικὸν... συντάκτη τοῦ «Φωτός»,

κατεδικάσθη σε πέντε ετών φυλάσει και ο Σαρ. Καρούνης εόρηντο α πό ανακρίτη σε ανακρίτη.

Από την Πρωτογραφία του 1874 το «Φώς» άρχισε να εκδίδεται σε μεγαλύτερο σήμα και με Ξυλογραφίες - γυλιουργαφίες. Τα σατυρικά επιγραμμάτια του έδιναν ζ' έπαιρναν :

Αέθαναν οι γίγαντες, παύσεις των θαυμάτων
Κι έμείνανε τα τέκνα των, ως παληοπαύσιτά των.

Στις 5 Μαΐου 1874 ο Καρούνης έγραφε το ακόλουθο εναντίον του «Αίλιονος» του Φιλίμοнос, ποιόν τον κατηγορούσαν ως δωροδοκούμενον :

Τόν κάλαμόν του έκαμε διά μιάς τρουπέτα,
Αλλά του έίπαν «κάθσε, πομπή, φωτογράφετα!»

Και σε άλλο φύλλο εδημοσίευσεν το έξης :

Έφ' όσον το άτομικόν
συμφέρον μιάς διέπει,
Πατρις θα εν' εις όλους μας
και ευκλεία ή... τ σ έ π ή !

Στις 4 Μαΐου 1875, όταν ο Χαρίλαος Τρικοπής εσημείωσε για πρώτη φορά Κυβέρνηση, ο Σοφοκλής Καρούνης — ο όποιος ήταν θερμός οπαδός του — εδημοσίευσεν το «Προανάκρουσμα, με το όποιον εξαίρετοσε το θρίαμβο του μεγάλου Μεσολογγίτη πολιτικού». Ήταν μία σειρά από έξάστιχο, ποιόν καθένα έτελείονε με τον τίτλο του πολιτικού Τρικοπικού άρθρου «Τίς πταίει». Ήδού το πρώτο έξάστιχο :

Έν μέσω μας, Χαρίλαε, ύπόψης ως Μεσοίας
Φαιδρός το Έβανγγέλιον του Έθνους μας κηρύττων,
Σε χαιρετώ ένθουσιών θερμός ως νεανίας,
Και ξεγυριών τον λαόν την βάρβιτον μου πλήττων.
Ακούη' ο Ζαΐμης θλίβεται, ο Δελφίνογερης κλαίει,
Τραούλη: Πόϊός πταίει ;

Αργότερα συνεγράσθη στο «Φώς» και ο Γεώργιος Σουφής, νεωρότατος άκούη, και εδημοσίευσεν τα πρώτα του ποιήματα με την ύπογραφή SOURIS, δηλ. Π ο υ τ ι κ ό ς . Έπίσης και ο σατυρικός λαϊκός ποιητής Ιωάννης Βερόνης, ο κατόπις περιφημος εκδότης του «Παλιανθρώπου».

Αλλά κατά το 1880 το «Φώς» έπαυε σιγά - σιγά μαρμαρι και τέλος διεκόπη ή έκδοσίς του. Ο Σοφοκλής Καρούνης έλασε το ζέλι του «Αρρωστος, λαμπτωχος, ζώσε με τις έλεημοσύνης τόν φίλον του και τέλος πέθανε στον «Εβανγγελισμό», κατά τον Ιανουάριο του 1891.

ΑΡΑΒΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΠΟΝΗΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

Μιά φορά το λιοντάρι άρρώσθησε ζ' έπεσε κατακείτο στη σπηλιά του. Όλα τα ζώα, μόλις έμαθαν την άσθένεια του βασιληά τους, πήγαν να τον έπισκεφθούν και μονάχη ή άλεπού δεν έφάνηκε.

Τότε το τσακάλι πλησίασε το λιοντάρι και τού έλεπε :

— Όλα τα ζώα ήρθαν να σε δούν και μονάχη ή άλεπού δεν έξεπλήρωσε την υποχρέωσίς της. Αυτό όμως ποιόν έκανε είνε προσβολή για την άφεντά σου...

Η άλεπού έμειβε τα λόγια του τσακαλιού ζ' έτρεξε, καταφρονισμένη μαζί του, στη σπηλιά του λιονταριού.

— Γιατί άργησες τόσο ; την ρώτησε ο βασιληάς τών ζώων.

— Μόλις έπληρωφρήθηκα πως άρρώσθησες, άνακρίθηκε ή άλεπού πονηρά, άρχισα να ψάχνω για το γιατρίκι που σου χρειαζόταν. Τό ζήτησα σε κάμπους και σε βουνά, σε λιθάδια και σε λαγκάδια, ζ' έτι τέλους κατούρωσα να μάθω ποιόν βρίσκειται.

— Ποιόν είνε λοιπόν ; ρώτησε το λιοντάρι ι' άνυπομονησία.

— Στο πόδι του τσακαλιού, απάντησε άμέσως εκείνη ή παμπόνηρη.

Το λιοντάρι, μόλις τάκουσε αυτό, χιμήξε άπάνω στο τσακάλι, ποιόν δεν είνε προαίτιος να φύγη, τ' άρπαξε άπ' το πόδι και τού το κομμάτισε χωρίς φρονιά, να βοή μέσα κανένα γιατρίκι.

Τότε ή άλεπού φεύγοντας γρήγορα γρήγορα και φώναζε στο τσακάλι :

— Έ! σύμ-συμβουλάτορα, άλλη φορά, όταν βρίσκεσαι κοντά σε βασιληάδες, σε συμβουλεύω να κρατίς δεμένη τη γλώσσα σου για να μην πάθης χειρότερα άπ' τα σημερινά...

Ο μύθος δηλοί ότι πρέπει να κρατάμε δεμένη τη γλώσσα μας και μάλιστα όταν έχομε να κάμουμε με μεγαλοουσιάνους και πονηρούς.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Αναγνώστα, ύπηξες πάντοτε άνετακός, καλόβουλος, μακροθύμιος. Έπίτροπέ μας λοιπόν να σ' άνασχολήσουμε για μιá άκόμα φορά με μιá οικογενειακή μας ύπόθεση, ή όποια άλλωστε έχει και το εθνικό χρώμα της.

Το περιοδικόν «Θεατής» εανκλωφόρησε τελευταίως έντυτον βεβαίωσην του Πρακτορείου του, διά της όποίας προσεπάθει να πείση το Κοινόν ότι έχει κυκλοφορίαν διπλάσιαν της πραγματικής. Κατόπιν αυτού, στο προηγούμενο φύλλο μας εδημοσίευσεν φωτοτυπημένην βεβαίωσην του Κ. Πρακτορείου τών Έφημεριδών, με την ύπογραφή του ηγεσού Ήδριτου και Διευθίντου του κ. Στ. Τσαγκάρη. Στη βεβαίωσιν αυτή το Κ. Πρακτορείον έπιστολοείσε ότι το «Μηνικέτος έχει την πρώτη κυκλοφορία έξ όλων τών Έλληνικών περιοδικών. Συγγράφως έπροαίωσισαμε διά στατημάτων τών «Θεατήν» ζ' εδημοσίευσισαμε την πάοιθι άριθμώδης δήλωσιν :

«Τέλος, άν θέλη ή ο «Θεατής» ή το Πρακτορείον, το όποιον τόν εφοδίασε με την ψευδή βεβαίωσιν, άς δεθούν ένα μικρό στοίχημα σχετικό με την κυκλοφορίαν. Ημείς διαθέτουμε 25.000 δραχμών. Τας καταθέτουμε προθύμως εις οιονδήποτε συμβολαιογραφείον. Ας καταθέσουν και αυτοί μόνον 1.000 δραχμάς. Και άν έχουν, όχι μεγαλειότερη, αλλά την ίδια έστω κυκλοφορία με το «Μηνικέτο», χαλάλι τους ή 25.000 δραχμές...»

Ο «Θεατής», εφίσθεθις κατόπιν τούτου εις δυσχερή θέσιν, κατέφυγε στις συνθησιμένως του ύψηλότατες πανουργίες του Μπερτόλδου. Αντι δηλαδή να δεχθώ το στοίχημα «ΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ», προσεπάει να δημουργήση δικό του στοίχημα. Παράδειχεται δηλαδή ότι εχομε μεγαλειότερη κυκλοφορία, άμφοσθητεί όμως — όποιος δικολαβισμός ! — τόν αριθμόν τών χιλιάδων φύλλων κατά τί όποια τόν ύπερτερούμε. Θιά έπρεπε, κατόπιν αυτής της κακοπιστίας, να θέσομε τέμια στην συζητησιν αυτήν. Έν τούτοις προβαίνουμε εις τελευταίαν σασή και κατηγορηματικήν πρόκλησιν, την έξης :

«Κατεθέσαμεν εις το επί της έδοού Δραγασανιόν 6B συμβολαιογραφείον του κ. Ν. Καρβέλα τιάς 25 χιλιάδας δραχμάς και προκαλούμε τον «Θεατήν» να διαμεύση,

άν δύναται, το ότι τόν υπερβαίνουμε κατά χιλιάδας φύλλων».

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΟΡΕΑΣ ΠΡΙΝ ΦΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Κι έτρεμαν σάν τώρα τότε χωρίς φύλλα τα κλωνάρια στο άγκυλάισμα του νότου, στού βορριά το κροί φιλι, άσπρα γυάλιζαν τα χιόνια μέσ' στα κίτρινα θυμάρια ζ' εκρυβότανε στο λόγγο λαγονέμο το πολι.

Αζ ! θυμάσαι ; Όλο αλόγια, δυό άθδια περιστέμα, τραγουδούσαμε ενόμενα της άγάπης τη φωτιά, και ρουτούσαμε τούς κάμπους, και ρουτούσαμε τ' άστέρια ποτ' έκείνης θ' άνακρίση ή ματιά μας τη ματιά ;

Και τη θέλαμε εκείνη της καρδιάς την ερωμένη ένα τραγουδιό τραγουδι, ένα όνειρο γλυκό, σάν το φέσμημα της αϊσας δροσερή και μυρωμένη μέσ' στις νύχτας το σκοτάδι έν' άστέρι έρωτικό.

Έλιωσαν τα χρόνια χιόνια, πάλι δρόσισεν ή φτέρη ! Φεύγον γρήγορα ή μέρες, φεύγει γρήγορα ο καιρός ! Έφυγε, ζ' έού άκόμα ένα προκινιάς άστέρι, σ' έναν τρέμει ή καρδιά σου, σ' έναν άγγελον έμπρός !

Αζ ! με πόσο πόνο βλέπω τα παλιά μου έκείνα χρόνια, ήτανε για μένα κόσημι μιá ποιετική ματιά. Ας στοιβάζονταν τα νύφη, άς στοιβάζονταν τα χιόνια, είνε άνοιξη ή φρυχή μου, ή καρδιά μου είνε φωτιά.

1872.

Ι. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΣΟΦΩΝ

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Η γυναίκα άποτελεί το συμπλήρωμα του άνδρος και ως τιαυτή μπορεί να άποβή άνεκτιμητή. Μόνη της όμως είνε άχρηστη.

— Τα λάθη μας εύκολα τα λησιμονούμε, όταν τα ξερούμε μόνον έμεις.

— Η ποίσις ζ' ή γυναίκα δεν έχουν ήλικία όταν είνε ώριαίς.

— Η γυναίκες μαάζουνε με τα άλογα ποιόν βσο καλύτερα στολίζονται τόσο περισσότερο χοροπηδούν.

— Εκείνοι ποιόν μιάς έμαθαν να μιλούμε, ξεχάσαν να μιάς μάθουν και να σωπαίνουμε.